

СОНЦА:

Усход, заход, дзённы дні:
Мінск — 7.46, 17.01, 9.15;
Віцебск — 7.40, 16.47, 9.07;
Магілёў — 7.35, 16.51, 9.16;
Гомель — 7.27, 16.53, 9.25;
Гродна — 8.00, 17.17, 9.17;
Брэст — 7.56, 17.23, 9.27.

МЕСЯЦ:

Маладзін 3 лютага.

ІМЯНЫ:

Рыгора, Майсей, Фелікс, Піліп, Аляксандра, Віталія, Рамуальда, Рышарда.

ЗВЯЗДА

ЛЮТАГА 1992 г.
пятніца, № 27 (21805)

● выдаецца са жніўня 1917 г.

● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

● цана 40 кап.

ГОЗГАЛАС

ЧУТКІ АБ СМЕРЦІ ГАЗЕТ ПРОСІМ ЛІЧЫЦЬ ПЕРАБОЛЬШАНЫМІ

Як паведаміў нам першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па Рэспубліцы Беларусь Станіслаў Нічипаровіч, сітуацыя з паперай для рэспубліканскіх, абласных і раённых газет павінна ў бліжэйшы час праясніцца.

Ужо ідуць да нас з Кандапоў першыя пачынальніцы паперы. Абласныя газеты і ўпраўленні Міністэрства інфармацыі папярэдзілі аб тым, што гадавая патрэбнасць рэспублікі ў паперы будзе задаволеная на 70 працэнтаў.

Гэта азначае, што чуткі аб заўчаснай смерці дзяржаўных перадачальных выданняў можна лічыць заўчаснымі. Праўда, застаюцца шматлікія «але». Першае, канечне, заключаецца ў тым, ці ўжо «здымаць» цане на паперу. Калі тры тыдні назад Кандапоў «даваў» за тону паперы шэсць з паловай тысяч рублёў, то цяпер ужо ўстаноўлена цана ў 13,825 рублёў. І няма ніякай упэўненасці, што яна застаецца такой да поўнага выканання дамоўленасці па паперы паміж Дзяржаўным камітэтам і Кандапоў.

Другое «але» ў дзённым ўжо стаўшага знакітым указа Ельцына аб лічэнні на вывозімі ў Расію прадукцыі. Фактычна ён не пакідае амаль ніякай надзеі прыкупіць паперу за рубль на расійскіх біржах.

Пакуль жа генеральны дырэктар фірмы «Белдрук» купіў месца на біржы «Расійская папера» і спадзяецца на лепшыя часы ў адносінах паміж Беларуссю і Расіяй у плане эканамічных міжрэспубліканскіх адносін.

Тое ж пагадненне, якое заключана ў Кандапоў, мае права лічыцца на вываз і дабуць надзею на бесперапыны выхад рэспубліканскіх, абласных і раённых газет.

Аляксандр КОКТЫШ.

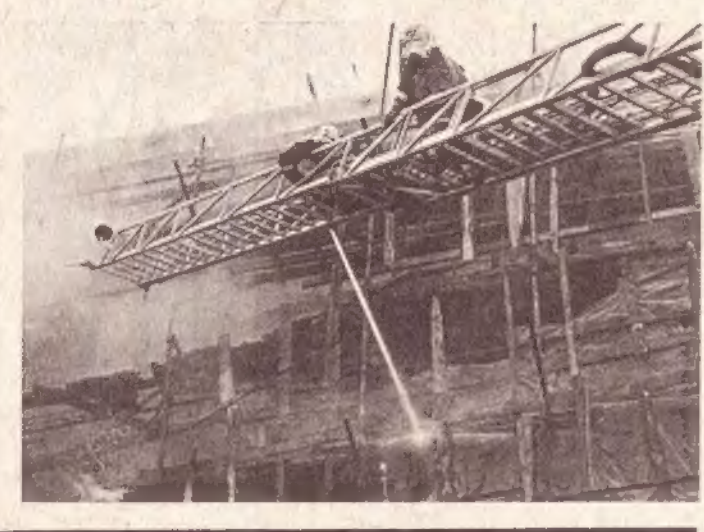
ПРАЦАВАЛІ 3 АГЕНЬЧЫКАМ...

Раніцай 6 лютага па Мінску хутка разнеслася навіна аб тым, што Дом рэспублікі, які будзе на Кастрычніцкай плошчы і які журналісты называюць «скарафатам», гарыць. Карэспандэнт БелаПАН выехаў на месца здарэння і ўдалося дэталі.

Сігнал аб пажары паступіў у 9.16, а праз некалькіх хвілін першая дзяжурная брыгада прыехала ўжо да месца здарэння. Як высветлілася, ад іскры электра-зваркі загарэліся рыштункі і поліэтыленавыя плёнка. З'явілася пажара разбурэння мармуровых лаіт будынка. У лічыміх хвілін пажарныя ў шпакі пагодных умовах спячтку лакалізавалі, а потым і па-тушылі пажар. «Скарафат» пакуль што ўстаў.

Віталь ЦЫГАНКОУ,
БелаПАН.
Фота Сяргея ПЛЫТКЕВІЧА.

Друкары выратаваліся.

А іншыя?

УШАЧЫ. Пры нашай размеркальнай сістэме незайздорная доля ў філіялах працы рознага падпарадкавання была заўсёды. Хоць ім і выдаваліся пэўныя фонды на сыравіну і матэрыялы, але іх лічба трэба было атрымаць. Зараз над такімі малымі прадпрыемствамі наогул навісла пагроза закрыцця. А куды ідуць гэтыя філіялы? Але выйце знайшлі. Свой філіял у Ушачах Палацкай друкарні на тры гадзіны ў арэнду. Зараз гэта чэх можа прадпрыемства «Прэс-сервіс».

На пытанне, што такая перадача дае калектыву, дырэктар друкарні Я. Гладышава адказала:

— На бліжэйшыя тры гады калектыв будзе забяспечаны працай. І зарплата ў людзей павялічыцца.

РЫНАК ПРАЦЫ І ЗАНЯТАСЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА

У пераходны перыяд да рынчых адносін ажыццяўляецца фарміраванне рынку працы на аснове павышэння эфектыўнасці занятасці. Працэсы перабудовы паклалі пачатак абнаўленню эканамічных структур, развіццю кааперацыі, арэндных і малых прадпрыемстваў, развіццю малага бізнесу. Павялічэнне колькасці занятых у кааператывах, на арэндных прадпрыемствах, прадпрыемствах акампаніраваных таварстваў, занятых індывідуальнай працоўнай дзейнасцю і ў самастойных сялянскіх гаспадарках прывяло да скарачэння занятых у дзяржсектарах.

На 1.01.92 г. у службу занятасці звярнулася 66.158 чалавек, з якіх 39.807 былі працуладкаваны, і тысячы чалавек накіраваны на пераа-бучэнне, а 842 — задзейнічаны.

ПАЧУЙЦЕ НАШ БОЛЬ

Яшчэ адна грамадская арганізацыя створана ў рэспубліцы — аб'яднанне інвалідаў Чарнобыля. Асноўнай мэтай яе з'яўляецца сацыяльная абарона інвалідаў-ліквідатараў, а таксама людзей, якія эвакуіраваны з тэрыторый радыеактыўнага забруджвання альбо жывуць там. Іх інваліднасць звязана з катастрофай на ЧАЭС. Новая арганізацыя будзе кіравацца і аб дзеях, пацярпелых ад радыяцыйнага ўздзеяння.

Інваліды Чарнобыля чакаюць дапамогі ад грамадскіх арганізацый, прадпрыемстваў, банкаў, камерцыйных фірм і прыватных прадпрыемстваў, ад людзей добрай волі.

Адрас аб'яднання: 220007, Мінск, Жукоўскага, 6, корп. 1, а/с 347, тэл.: 38-17-71.

«СВОБОДНЫМ НОВОСТЯМ»

МОЖНА ВЕРЫЦЬ

— напісаў у сваім лісьце адзін з чытачоў гэтай да-воль папулярнай у рэспубліцы газеты. Як верыць, а чытаць не хоча быць ад часу радыёкаві ўсё ж ра-камендуе. Тым больш, што ў чарговым, дванадцатым нумары «Свободных новостей» сапраўды ёсць што пачытаць. Спачатку можна назваць толькі не-калькі загалоўкі зместа: «Чалавек, які лечыць рукамі «невывучаемы» радыкуліт і здымае зубны боль... па тэлефону», «Член — кар. АН Беларусі Альберт Бейнік: «Не проста веру — ведаю, так», «Бог просіць», «Шлях ка-бас да каласы да хала-дынка каштуе 200 руб-лёў», «У СНД бізнесменаў мала, большасць — проста спекулянты».

Як заўсёды, не абмінула без сур'ёзных палітычных матэрыялаў — прагнозаў. Сюды можна аднесці ўсю пругую паласу «Полісы». Экспарт, на якой выкла-дзены пазіцыі аднаго з лі-дэраў незалежных прафса-юзаў Сяргея Антончыка, на-месніка старшыні савета Федэрацыі прафсаюзаў РБ Дэмітрыя Марача і су-старшыні партыі камуні-стаў Беларусі Віктара Чы-кіна. Думаецца, што шмат цікавага чытаць возьмуць для сябе і інтэлігент з эканамічным кансультацыйна-парламентскай апазіцыі БНФ Анатолем Станкеві-чам.

Фігура Таццяны Бумаж-ковай дагэтуль выклікае вялікі рэзананс, неадоль-кавы па сваёй палітры. «Свободные новости» пра-пагандуюць увазе чытачоў і-зную паласу па «Бумажко-вай».

Гісторыя, яе плямы на-колі не заставаліся па-за ўвагай журналістаў «Сво-бодных новостей». На гэты раз выказваецца меркаван-не аб прычынах смерці Уладзіміра Леніна.

Прадстаўлены ў гэтым нумары і Павел Глоба, і адзін з лепшых футбалі-стаў мінскага «Дынама» Аляксандр Жукта, і... Леброн-ці. Борца з двухстамі на-ціраванымі згвалтаванымі жанчынамі.

Ёсць у нумары і матэры-ялы па праблемах сям'і і шлюбу, наркотыкаў і, як заўсёды, «вытрыманы ў лепшых традыцыях» гумар на шнаццатнай паласе.

ПАВЕДАМЛЯЕ СЛУЖБА ІНФАРМАЦЫІ Дзяржаўнага камітэта РБ

РАСТУЦЬ ЗАРАБОТКІ, РАСТУЦЬ...

У немытворчай сферы ў 1991 годзе павыша-на заробатная плата работнікам аховы здо-роў'я, асветы, культуры, работнікам вышэйшай школы, а таксама работнікам бюджэтных ус-таноў і арганізацый. Як і было прадугаджана рашэннямі ўрада, яе ўзровень у мінулым го-дзе ўзрос да ўзроўню 1990 года амаль удвая і склаў 448 рублёў. У чацвёртым квартале 1991 года сярэднямесячная заробатная плата ра-бочых і служачых, занятых у немытворчай сфэры, складала 674 рублі, ці ўзрасла ў 3,2 раза да ў-зроўню 1990 года.

У галінах матэрыяльнай вытворчасці ў 1991 годзе сярэднямесячная заробатная плата ўра-сала да ўзроўню 1990 года ў 1,9 раз і скла-ла 536 рублёў, а ў чацвёртым квартале мінулага года да ўзроўню 1990 года павялічылася ў 3,2 ра-за і дасягнула 890 рублёў у месці.

Ва ўмовах далейшай лібералізацыі цен ура-дам рэспублікі, як вядома, прынята рашэнне аб павышэнні са студзеня гэтага года заробатнай платы ў народнай гаспадарцы ў 2—2,5 раза. У адпаведнасці з разлікамі яе ўзровень складзе 1.908 рублёў.

КАРМІ—ПРАБЛЕМА 3 ПЕРШАЧАРГОВЫХ

Для захавання палітоў жывёл у адпаведнасці з умовамі жы-цця ў гарадах і ў адпаведнасці з рашэннем між-рэспубліканскай харчовай камісіі ў рэспубліку па ім-парту павінна быць паста-ўлена 4,1 млн. тон харчо-вага і фуражнага збожжа і 286 тыс. тон соевых шроту. Ужо ў студзені па кантра-тах будзе атрымана 270 тыс. тон збожжа і ў лютым—218 тыс. тон. Акрамя таго, па-кредыта камісіі Еўрапей-скага супольніцтва заключа-ны кантракт на пастаўку ў 1992 годзе 160 тысяч тон збожжа, а з Польшчай за-ключана бартынае пагад-ненне аб пастаўцы ў рэ-спубліку 156 тыс. тон збож-жа ў абмен на дыгальнае паліва і ўгнаенні.

Недакожы захаванні па-галітоў жывёл, Савет Мі-ністраў прыняў пастанову, якой прадугаджваецца ў аператыўным парадку за-ключыць кантракты з замеж-німі фірмамі на закупку збожжа ў аб'ёме не менш 2 млн. тон.

Скандал у супермаркеце

АМАЛЬ ДЭТАКТЫЎ З АДКРЫТЫМ ФІНАЛАМ

Вось і дырэктар гаспа-раніцы № 12 Фрунзенскага рай-она Аляксандр Г. Мінска Аляк-сандра Рахманенка сустра-кае групы рабочых, якія кан-тролююць вываз з магазіна ўважліва работнікі ВА «Га-рызонты» Міхаіл Рагавой, Мі-калай Пісарчык, Марат Са-зановіч, Дзмітрый Байнак і карэспандэнт «Звязды», су-сім нявелькі.

Дванаццаты гаспа-раніцы — на праспекце Пушкіна, на-лічаны «Лад» — я ведаю на-блага. У раёне ён адзін з гор-шых. Асартымент прадуктаў там заўсёды бедны, малака ў пакетах не было, напэўна, з-за дзяржаўнага, хлеб авычарна чэргавы. Абслугоўванне адпа-веднае — на пустым месцы чаргу збіраюць. Вялікіх выкр-цаў ніхто з нас у гэтым мага-зіне не чакаў, максимум — пры-кава хто з прадуктаў кавалак мяса (было 25 студзеня). Вы-рашылі: будзе некалькі па-пад'ёмам куды і іншыя мес-ца. Але паводзіны дырэктара адразу насцярожылі. Аляксандр Мікалаевіч — сярэдняга росту, сярэдняга ўзросту, круглаваты чалавек у шведскай з налісам «Саручон» — знаёмы за-мітуліся. Ён пільна ўчы-таўся ў кожнае пасведчанне кантравальна, потым параў пра-верці, які-небудзь магазін у вобласці, нарэшце, пачаў звя-ніць у нейкі інстанцыя з пы-таннем, ці мае права рабочы кантроль стравіць у супер-маркет. Рэакцыя на гэты кан-траля рабочых, ніякай сабе і ў кампаніі карэспандэнта, ня-кажучы, неадказна. Да-ведаўшыся, што рабочы кан-траль «можна», прымята на-муніроў і за кароткім аглядам свайго кабінета сачыў вельмі сумнымі вачамі. Буцькоша шам-панскага, каняк «Напалеон», за тэлевізарам дае бутэлькі мадэры і гарэлка.

— Гэта маё. Яшчэ ў міну-лым годзе атаварыў талонны. Добра. У шафе нейкія прам-тавары.

— Мае рэчы, ніяк не збіра-ся дамоў занесці.

Няхай. Мм. Неаднойчы су-тыкаліся з тым, што галдзелья работнікі на сваіх рабочых месцах трымаюць сям'я не-чаканія рэчы. Але дзе інструк-цыя, якая забараняла б пра-даць ператварыць магазін у філіял свайго хатняй кладовкі?

(Закачанне на 3-й стар.)

ПАРАДЫ ЧЫТАЧОУ ЗАМЕСТ ШАПАЧКІ

Калі мароз не далякае, лыжныя-модныя замест шапачкі аддаюць перавагу вільзана палосцы.

Канешне, яны рымкуюць застудзіць галаву, таму парад — з іх звартацца чытачка «Звязды» Галіна АНДРЭЕВА — на адрасуем тым дзючатам, якія вясной не носьць галаву ў збо-ру, але хочучы, каб валасы не падалі на вочы і каб у таласце была дадатковая прыгожая дэталі. Як жа звязаць модную палоску?

Набіраецца 25 вочак (9 см), правязваецца 10 см і пачынаецца спускаць па ад-наму вочку ў кожным правым разе з правага краю вырабу. Калі на пругку за-станаецца 12 вочак, спуск спыняецца і, правязваючы яшчэ 10 см, пачынаецца пры-баўляць па аднаму вочку ў кожным правым разе з правага краю вырабу. Калі на пругку будзе 25 вочак, прыбаўляючы і пра-визваецца яшчэ 10 см. За-крываюць вочкі і сшытваюць краі. Каб палоска не «скру-валася ў трубку», рэкамен-

У КЛЕТЦЫ СПЯВАЕ, ЯК НА ГАЛІНЦЫ

Некаторыя рэкаменду-юць чысціць клетку зер-няных птушак адзін раз, а наскомаедаў два разы на тыдзень. Хаду паведаміць, што пры такой уборцы непоз-бежны непрыемны пах і неахайны выгляд клеткі. Прыбраць трэба часцей, інакш разнашэраваныя паразыты, якія вельмі непакояць пту-шак, — лічынкі жыхарка г. Віцебска Яўгенія МА-КАРАНКА.

Каб у клетцы заўсёды бы-ло чыста, трэба на паддон насыпаць слой аптэчнага рамону ці распыліць з мар-левага кінчэтка парашок пі-рэтруму, а зверху насыпаць 6—7 слабэў паперы. Што-дзень (пажадана раніцай) пры ўборцы клеткі выцяг-ваць праз дзверцы верхні ліст паперы, а на чысты ста-

ПАРАДЫ ПАЧЫНАЮЧЫМ ШЫЦЬ

● Вы адрасавалі спадшчы, штаны, сукен-ку, не надзяваеце іх адразу пасля прасавання. Дайце ім 5—10 минут астыць, і яны будуць менш камячыцца.

● Ніткі для строчкі падбіраеце ў тон асноў-нага колеру тканіны. Лепш лёдз цяжэйшыя, чым святлейшыя.

● Добра ляжыць касая бейка, на якой па-доўжная нітка строга пад вуглом 45 градусаў да ліній зрозу. Скроеныя нават з невялікім ад-хіленнем бейка ляжыць дрэнна, «моршчыцца».

● Для таго каб строчка на вырабах у час нашэння і мыцця не лопалася, калі будзеце страчыць шую, злёгку пацягвайце яе, асаб-ліва на касых месцах.

● Перад тым як кроіць, абавязкова прад-каляеце тканіну. Загарніце яе ў мокрую прас-ціну, дайце ёй добра ўвільгатніцца і злёгку прасох-нуць. Затым адрасуйце. Прасаванне трэба ў напрамку падоўжнай ніткі, не выцягваючы тканіну. Але абавязкова добра прасушыце яе.

● Любую выкройку, перш чым пачаць кро-іць, трэба звернуць са сваімі меркамі і адпавед-на ім не раз прыбавіць або адняць. Пераканаў-шыся, што цярпець не будзеце, дакладна адпа-вядваючы вашым, можна пачынаць раскрой тка-ніны.

● Для таго каб вуглы пояса, манжэты, каф-яна і г. д. атрымаліся дакладнымі, трэба, не дастаючы іголку з тканіны, падняць лапку, на-пярэць тканіну, апусціць лапку і працягваць строчку ў патрэбным напрамку.

СТАНОВІМСЯ НА ЛЫЖНО

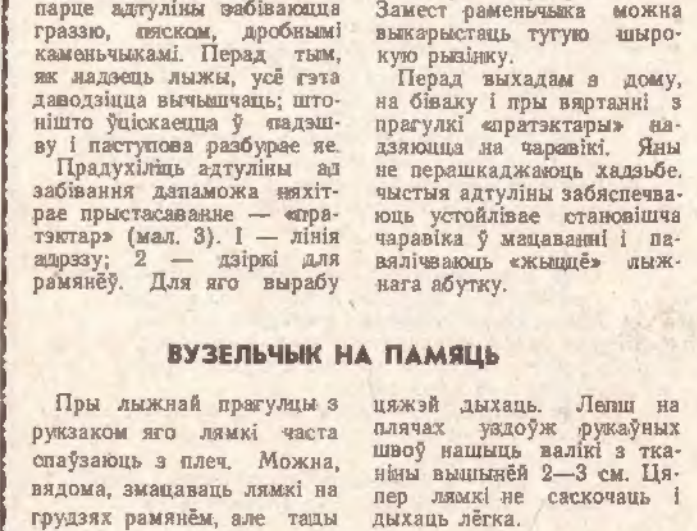

● Для таго каб вуглы пояса, манжэты, каф-яна і г. д. атрымаліся дакладнымі, трэба, не дастаючы іголку з тканіны, падняць лапку, на-пярэць тканіну, апусціць лапку і працягваць строчку ў патрэбным напрамку.

● Любую выкройку, перш чым пачаць кро-іць, трэба звернуць са сваімі меркамі і адпавед-на ім не раз прыбавіць або адняць. Пераканаў-шыся, што цярпець не будзеце, дакладна адпа-вядваючы вашым, можна пачынаць раскрой тка-ніны.

● Для таго каб вуглы пояса, манжэты, каф-яна і г. д. атрымаліся дакладнымі, трэба, не дастаючы іголку з тканіны, падняць лапку, на-пярэць тканіну, апусціць лапку і працягваць строчку ў патрэбным напрамку.

СТАНОВІМСЯ НА ЛЫЖНО

НОВАЯ ПРАВИЛА ДЛЯ ДИПЛОМАТА

Дзяржаўны дэпартамент ЗША ўсталяваў новыя правы паводзінаў для дыпламатаў, якія працуюць у амерыканскіх пасольствах у Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Як паведаміла афіцыйнае прадстаўніцтва амерыканскага знешнепаўнамоўнага ведамства Маргарэт Татуйайер, ЗША ўвядулі новыя правы для супрацоўнікаў сваіх пасольстваў у Расіі, Беларусі, Арменіі, Казахстане, Кыргызстане, на Украіне, а таксама консулстваў у Санкт-Пецярбургу.

Як заявіла М. Татуйайер, «усе асноўныя абмежаванні» ў забаронах, якія існавалі пры ранейшым савецкім рэжыме, адменены. Пэўнае яе слоў, гэта дазваляе амерыканскім дыпламатам устанавліваць «больш дэcentes адносіны» з грамадзянамі былога СССР. У прыватнасці, цяпер ім дазваляюць сустракацца з жыхарамі рэспублікаў на азіі. Раней амерыканскія дыпламаты павінны былі з'яўляцца на сустрэчы з савецкімі прадстаўнікамі толькі ў суправаджэнні катора-небудзь са сваіх калег, чым, паводле сведчанняў друкі ЗША, лічылі права паводзінаў абсурдным і няпраўдзкім.

У той жа час М. Татуйайер адзначыла, што адна строгая забарона, якая датычыцца паводзінаў амерыканскіх дыпламатаў у буйных савецкіх рэспубліках, паводле яе слоў, «размова ідзе аб рамантычных сітуацыях, аказваючы ў якіх супрацоўнікам пасольстваў па-ранейшаму не рэкамендуецца. Эрэфты, дадала яна, «п'янства аб гэтым таксама перагледзана».

Прадстаўніц дзяржаўнага ведамства паведаміла, што ЗША «плануюць прыняць некаторую колькасць мясцовых грамадзян на работу ў новаамерыканскія пасольствы ў Кіеве, Вішэку, Мінску, Алма-Аце і Ерэване», а таксама ў пасольства ў Маскве і консулства ў Санкт-Пецярбургу.

«УСХОД» ІМ НЕ СВЕЦІЦЬ

Работнікам шырўнілі № 2 Мінска, паводле заяўкі на перадачу гэтага прадпрыемства ў ўласнасць працоўнага калектыву, адміністрацыя вытворчага аб'яднання «Усход» дала зразумець, што гэта немагчыма. Адначасова высветлілася, што ВА «Усход», у якое ўваходзяць усё мінскія шырўнілі (а іх у горадзе 150), ужо з'яўляецца арэнтным прадпрыемствам. Так што прыватна-заводскія гэта і іншыя шырўнілі іх калектывамі пачаць — справа праблематичная.

Улічваючы ўзніклае становішча, выканком Канфедэрацыі прамі Беларусі прыняў рашэнне правесці адкрыты семінар — нараду шырўнілікаў. Адбудзецца яна 9 лютага ў Палацы культуры тонкасукожнага камбіната (Мінск, вул. Матусевіча, 20). Пачаток у 11.00. У рабоце нарады змогуць прыняць удзел усе зацікаўленыя работнікі і іншыя прадпрыемстваў бытавога абслугоўвання.

Анастасія
ПАТРОШКА,
БЕЛАПАН.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

І хто вызначыў той мінімум, які пры сабе мець дазвалялася? Пытанні, пытанні... Але тут, здаецца, заштама накладала. Нічога, потым разбіраюся.

Нейкая кавіра. Што ў ёй?

— Мае рэчы.

— Пажадзіце, калі ласка.

Маруся, асцарожна, нібы абсяродковае міну, Аляксандр Мікалаевіч распісвае «смалянкі». Дзе блышкі бра-зільскай раставальнай кавы і дзесяць бутэлек гарэлі. Са-рамлівае маўчанне.

— А што ў дыпламаце? — Марат Сазановіч паклавае пад стол.

— Нічога, ён пусты, — і Рахманенка паддае чорны чама-данчык нады.

— А ўсё-такі? — Марат ка-лазе дыпламат на стол. — Ад-дзецца, калі ласка.

Дыпламат расчыняецца, і мы бачым, што ён зусім не пусты. Наадрот, поўны, як кавуны, пад завязку. І не-чыім-небудзь, а купонамі — і-з-зім, ірэзванымі аркушамі, тымі самымі, якіх кожны жыхар рэспублікі штомесяц атры-мавае ўсёго па некалькі штук.

Божухна, колькі іх тут!

Але гэта яшчэ не ўсё. Пад акном, за фіранкай стаяць кар-донная скрынка і вялікі полі-этыленавы пакет — таксама з купонамі, які цэлым аркушам, і па папярэньні, але не па-шанымі.

Не прасці аказаўся сціплы гаспадар! Што рабіць? Вяло-ма, трэба выклікаць камітэт-ную дапамогу. Але як? Са-скадалам і баравой за тэле-фонную трубку? Суніць-ся, яна радзіць. Выбіраючы так-кабінет дырэктара зачыняю-чы і ляце Рагавой. Астатнія ра-зам з Рахманенкам ідуць агля-даць магазін.

Агледзі пачынаецца з падсо-бі (буйной душой) побач з ка-бінетам. Некалькі пар лыж, жыгулёўска аўтапакрэшкі, тры кніжкі з бензінам. Нічо-га сабе! А як жа проціпажар-ная бяспека? Аляксандр Мі-калаевіч вінавата ўсміхаецца: ня-ма дзе трымаць. Наступная падсо-бі — тры жыгулёўскія глышчкі. Зноў вінавата ўс-мешка. Ідзем далей. Зноў ка-бінет — пусты! І поўныя, лезыць не ў кожным куце.

Я адстаю ад кампаніі і, смі-таючы, іду туды, дзе тэлефон, пра-кладжы адміністрацыйны па-кой. Хвалінай пазней палыко-дзім Байсма. Спрабуйм даз-ва-ліцца да аддзялення па бара-бе з эканамічнай злучнасцю Фрунзенскага РАУС. Занята.

Ратм з'яўляецца Рах-маненка.

— Куды вы зноўце?

— Па сваіх справах.

Аляксандр Мікалаевіч выхо-дзіць, прыкмыкае за сабой дзе-рзю і... мы чым ціхуначу — у замку паварочваем ключ.

Мы з Байсмавым ападомлена глядзім адзін на аднаго і кі-даемся да дзярэй. Зачынена. З боку дырэктарскага кабі-не-та чуецца крык. Пачынаем барабаніць у дзверы, і яны нечакан адчыняюцца — на іх-часце, побач аказалася нейкая прадаўшчыца, а ключ дырэк-тар у замку пакінуў.

— Ой, прабачце, нехта вас выпадкова зачыніў!

Справацца з ёю няма часу, бажым да Рагавой, якая ў ка-бінеце дэжурна і пачынае ў ро-зны бакі Рахманенка, трымаю-чы ў шоры халат і невядомы бамбиза ў цылінды. Дырэк-тарскі кабінет адчынены, але малойчына Рагавой уцяпіўся мёртвай хваткай у кавуны, пра-даў, дырэктар сціраўся вы-хапіць частку купонаў. Убачыў-шы, што расстанюць сіл на вачы мяняе, трымаючы з ней-кім пакукам і невядомым ім-гненнем зноў, а Рахманенка за-мыкае ў кабінце.

— Аляксандр Мікалаевіч, ад-чыніце!

Шортат папер.

Дырэктарскі дзверэй збіраецца ўся наша група, і я вяртаюся да тэлефона і парш-чы дэжурнае да РАУС. На ўсякі выпадак выклікаю яшчэ і патруль.

Дырэктарскі кабінет зноў адчынены, а сам Рахманенка на-дзяна блакіраваны за сваім сталом. Купоны гарой ляжаць на падлозе.

— Аляксандр Мікалаевіч, на-вошта вы хуліганіце?

— Вы ж звалілі ў міліцыю, ці не так? — І галодзіць на мя-

ня Рахманенкі «наварылі» за паўдзень, а сам ён заўсёды но-сіць грошы ў гэтым «ка-шалыку».

Дарожны чарга і да пачы-наю пабач з купонамі выгу-жаюцца дырэктарскі «ОСАКА», 3 «хрустальныя» вазы, 3 пары мужыцкіх бот, тэлефонны а-парат на ўваходзе, ніка бурштну, набор посуду, вя-лікія кавалкі ткані, маслянны фільтр для «Жыгулёў», 3 гу-мавы матрыцы, фотаапарат «Зе-ніт», 2 дрэлі, прасма дзвер-ных замкоў, лак для валасоў, шампунь, біжутэрыя, духі і адэквалон, тэнт для аўтапры-чэпа, 3 распрадвалы, мужыц-кі касцюм, тыфлаавае па-тэльня, 33 блокі імпартных цыгарэт «Вонда», 23 бутэлькі гарэлі і многае іншае.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накітавалі жо-стаўскі і многае іншае. Калі праз дзень апісвалі ўсё ўтры-манне дырэктарскага кабіне-та.

Тым часам рабочыя кантра-лёры адшуквалі на складзе пу-стыя тары два наборы нейкай мэблі і ў падвальным памяш-канні выявілі замкнёны пакой.

Ключ у Рахманенкі знайшлі, і ў пакоі мы убачылі 11 па-кояў (на 14 пакояў) пральна-га парашу «Планета», 2 пако-ў парашу «Сейс», 3 жыгулёў-скія колы ў разборным выгладзе, ласкі сцяпленны, тарма-зны, жалюзі і цыліндры, бенза-пілу, 2 сяржэтыкі «Дэліфі», прасма посуду, сурвэты, ру-чнікі, падносы накіта

МІТЫНГОВАЯ АПОВЕСЦЬ

Уладзімір ДАМАШЭВІЧ

(Працяг. Пачатак у № 25—26).

— Тут выпадковасць... Як Сталін — узяў таго, таго, пятага-дэсятага. А мо і нас: цябе, мяне, яго. Мо? Мо! І мы, ты асабліва — аспіваў бы другую песню! Таксама сказаў бы: а чаму мяне? Ты — чалавек, асоба, ты — не даткавалі! А той НЕХТА, хто трапіў пад нож яго гільяціны — той не чалавек, не асоба? Мы такі: калі не трапілі пад шпёрку руку, то гатовы яе хваліць, лізаць, узносіць, а вось калі нас — за нішто! — гэтай моцнай рука возьме за карак, тады мы запнем усё і ішоў песню. Бо самому баліць, а некаму там — падумаеш... Так што не трэба моцнай рукі, трэба, брат, справядлівую руку, праўдзівую, справядлівы закон. Правдзіўся — адказвай перад законам, не внаваць — жыць спакойна і рабі сваю справу. І нікога не бойся: ніхто цябе не зачэпіць. Так ці не?

Рэптам дзверы на балкон адчыніліся, дзве сястры, адна пры адной, пераступілі парог і апынуліся перад мужчынамі — устрыжаныя, палёзлыя. Адна кінула да свайго мужа, другая — да свайго.

— Што тут было? Вы падуралі, ці што? — закрывала маладая, Антаніна. — Хто тут каго чацэў кінуць у балкон? — Сяпакі, нічога тут не было, — адказаў абыякава Хведар.

— Тут былі толькі нейкія эксперыменты, — падтрымаў швагра Міхась Парэпка. — І ён скончыўся паспяхова, без аварыі...

— Дурная нейкія эксперыменты, — пакрыўчалі галавою Антаніна, аглядаючы падарона ўсіх мужчын. — Хадзем у хату, будзем піць гарбат, — сказала ў рымчы і засмялася.

Мужчыны, пакідаўшы з балкона недакуркі, падлілі ўслед за жанчынамі.

НА САМЫМ КАНЦЫ ВОСЕНІ, у апошні дзень лістапада, у Мінску здарылася падзея, якая ўвайшла ў гісторыю горада як важная дата — як нейкі пераломны момант у сударэніх многіх людзей.

Беларускі народны фронт — БНФ — прыняў рашэнне адзначыць свята памянания памерлых і загінуўшых. Дзяды, — старэйшыя свая ўсіх свая, акое ў кожнага народа адзначэнне па-свойму. Натуральна, што некалькі гадоў назад па масавым святкаванні не магло быць і гутаркі. Дзе і цяпер... Хоць свята выпадала на нядзелу, гаспадары горада яго не дазвазілі, нават былі аб'явы на гэты конт у газетках, па радыё і тэле. Падстава для забароны была такая: няма ў беларускай такой традыцыі, каб адзначэнне дзень памянания продкаў!

Хоць усе беларусы ведаюць, што якая была і яшчэ не памерла такая традыцыя. Значыць, трэба іці, калі забараняюць. Насуперак «значым» традыцыі і насуперак забароне.

У самі Парэпкі пачалася спрэчка: каму іці? Усім — кажэ жонка, гэта значыць, ім давай. Не згодзен — кажэ Міхась. Чаму? — пытаецца жонка. Таму — адказавае Міхась — што калі пайду я адзін, то затэпнуць могуць мяне аднаго, другая павола сям'і застанецца. А калі і я пайду — усе сям'я прападуць. Усе можа быць. Народу збірацца шмат, бо не дазваляюць. А калі не дазваляюць, то могуць быць ужыты сродкі для таго, каб не дапусціць зборнішча. Ты гэта разумеш? — даказваў Міхась. Да таго ж халадзіць, ты сям'я да прастуды. Сядзі дома, а я вярну сваю кажу.

З гэткай жа галаваю сустрэча са шваграм Хведарам у 14 гадзін на апошняй стайцы метро па вуліцы Каліноўскага, амаль што ля самых Маскоўскіх могілак, дзе меўся адбыцца жалобны мітынг і збор.

Аднак жа план іх палімаўся, бо рух цяжкіх метро быў спынены, калі ішлі толькі да Валгарскага, астатнія два прыпынкі трэба было іці пешкі. І Парэпка пайшоў, не спадзеючыся, што Хведар будзе яго чакаць. Ішоў разам з натоўпам людзей, якія выдзіліся з метро і па праспекце кіраваліся да Маскоўскіх могілак. Людзі ішлі рэдка па адным, а то ўсё купілі-групамі па два, па тры і больш, гэта былі пераважна людзі маладыя, амаль кожны нешта нёс у руках — нейкія скручаныя транспаранты ці нацыянальны бел-чырвоныя белы

Дружэцтва са скарачэннямі.

сцяг. На тварах па ўсіх была суровасць, як бы чаканне нечага незвычайнага.

Падыходзячы да вуліцы Каліноўскага, Парэпка ўбачыў, як з аўтамабіля па праспекце выйшла рота міліцыі і мерным крокам, выраўнаўшы строй, паіравала да могілак. У яго некалькіх надыбра пахалдзела ў грудзях — так, без сілы сёння не абыходзіцца.

Ён паказаў колкі тэсу між людзьмі, падыходзіў то да адной кукі, то да другой, шукаючы вачыма швагра, але дарма. Відав, таксама нешта з транспартам, давадзена па-чакаць.

— Дзе ты швэндаешся? — раптам пацуўся заду рэкі камандзірскі знаёмы голас. — Цэлую вечнасць цябе шукаю!

Міхась Парэпка павярнуўся і ўбачыў швагра Хведар — ён падыходзіў да яго ў сваім шэрым падпоясанным пайто з рыжым кафявым, у шэрым старым бароне, нейкіх вадзі ўзбуджаны, барвовы, як на добрым падпайце.

— Ты чаго такі, нейкі ахвіль? — спытаўся Парэпка, паіскаючы шпёрку, халодную шваграў руку.

— Паспеў выпіць, ці што? — Ха-ха! Выпіў! Толькі ланюхаў! Панюхаў газу! Разумееш? Ты шмат страўі, што не прыйшоў раей. Тут во на майх вачах хаваў актывістаў БНФ, які ішлі кукі па тратуары. А тут спартыўныя хлопцы ў цывільным ажуражыі іх, рассякаючы групу на часткі і бярэў па адным пад рукі, пярэкаючы з балонікаў у лвар нейкую вадкасць ці газам — чалавек робіць як сонны, рабі з ім што хочаш. Яго пад рукі вядуць да машыны, а тая адвозіць вунь да тых фургонаў, — і швагер паказаў на хвойні справе, дзе на ўзбочыне стаяла тэхніка, якой ён, Міхась, не паспеў заўважыць. Там ба-чыш што? Вадзачы, «хуцікі» даламогі, фургоні з закрыванымі вокнамі — усе для нас з табой. І яшчэ аўтобусы. Там сядзяць міліцыяны, чакаючы свайго выхду — у брое-камп'ютэрах, са шчытамі і з гумовымі палкамі. Мо нават і аўтаматы ляжаць — на выпадку. Зразумеш? Так што пачынаеш! Пайшлі!

— Куды? — як аглушаны паведамленнем швагра, няўважна спытаўся Парэпка.

— Як куды? За людзьмі: Усе кіруюць да могілак.

І яны крануліся, азіраючыся па баках. Прыліпшы на колкі хвілілі іх кукі людзей — тут нехта некаму нешта даказваў, гаварыў па-руску, побач стаялі тры міліцыяўскія чыны, пра нешта гаварылі між сабой. Парэпка пацуў з іх гутаркі заўважэ прасвіраў — Стэльмак.

— Слухай, Хведар, а Стэльмак ты не бачыў? Не схапілі яго разам?

— Яго не бачыў. А чую чужыя, што яго хацелі ўзяць, але людзі не далі, адбілі ў гэ-бістаў. Відав, яны ўжо там, ля могілак. Хадзем кудысь, — падагнаў ён Міхась і сябе.

— Дзе што? Усе ідзе як трэба? — спытаўся Парэпка ў швагра, нібы ён тут быў гаў-ным.

— Яшчэ лабачым. Рана казаць. Але народу шмат, я нават не чакаў. Хай ведаюць! — Ён латраў некаму кулак.

Ля могілак ужо сабралася і віравала супольнае мора людзей, была затоплена і ўся прад-дзя частка Маскоўскай шашы, толькі радкі машынаў з цяжкімі прывалялі праз жыўю плынь натоўпу.

А па краях гэтай рухомай масы людзей, як бы не лаючы, каб яны рассяліся ва ўсе бакі, цывільнымі шарэнгамі стаялі курсанты мілі-цыяўскай школы і міліцыя, праўда, усе без зброі, і настроены некай мірна і нават весела. Яны моўчкі пазіралі, як вярнуцца, кіпчы, бушуе перад імі мора чалавечых постацяў, апраўных страката і рознакаляра, са сцягамі, да якіх яны ішлі не паспелі прывыкнуць — бел-чырво-на-белымі, да транспарантаў і лозунгаў, якіх нічога добрага ім не абядалі, а былі адкрытым пратэстам сённяшняй уладзе — бюракратам і партакратам. «Камуністы» давалі нас да гале-чы Куды павядаць давай? — пытаўся плакат у руках рослага дужага хлопца, ху-тэй за ўсё рабочага. «Моліся за душы бязвінных ахвир у Курпатах», — як бы гаварыў сам з сабою другі плакат — у пажылой жанчыны ў чорнай хустцы, з-пад якой выбіваўся сявы валас.

(Працяг будзе).

ДА УВАГІ
КІРАўНІКОў
ПРАДПІЕМСТВАў,
УСТАНОВ
І АРГАНІЗАЦЫЙ!

КАНСУЛЬТАЦЫЙНА-УКАРАНЯЛЬНАЕ БЮРО РЭСПУБЛІКАНСКАГА ЦЭНТРА ЗАНЯТАСЦІ НАСЕЛЬНІЦТВА

АРГАНІЗУЕ АДНА-, ТРОХ-, ПЯЦДЗЕННЫЯ СЕМІНАРЫ

ДЛЯ СПЕЦЫЯЛІСТАў, якіх ЗАЙМАЮЦА ПЫТАННЯМІ
Льготнага пенсіённага забеспячэння.

Перад слухачамі выступяць спецыялісты Дзяржаўнай экспер-тызы ўмоў працы, органаў сацыяльнага забеспячэння, аховы здароўя і Пенсіённага фонду Рэспублікі Беларусь.

Пачатак заняткаў — па меры камплектавання груп па 15—20 чалавек і па факту аплаты.

● **ВЫДАЕ І РАССЫЛАЕ** на падставе заявак матэрыялы па льготнаму пенсіённаму забеспячэнню.

● **АРГАНІЗУЕ І ПРАВОДЗІЦЬ** атэстацыю рабочых месц на адпавед-насць умовам працы непасрэдна на прадпрыемствах (можна разам з са-нітарна-прамысловымі лабараторыямі прадпрыемстваў).

НАЦЫІ РЭКВІЗІТЫ:

220048, г. Мінск, пр. Машэрава, 23. Кансультацыйна-ўкараняльнае бю-ро Рэспубліканскага цэнтру занятасці насельніцтва Р/р № 609605 у Фрун-зёўскім аддзяленні «Мінскбизнесбанка» г. Мінска, МФА 400280.

ТЭЛЕФОНЫ ДЛЯ ДАВЕДАК: 23-45-14, 26-68-15.

РАДЫЁ

8 лютага

Апошнія паведамленні: 6.00, 15.00, 20.00, 23.00. 7.00 — ра-нініні канцэрт. 7.30 — «У нас у гэтых часопіс «Воскім». 8.00 — «Суботнік радны». Музы-ка-на-публіцысціні выпускі. 9.15 — гуманітарна-інфармацыйны навіны радыёстанцыі «Беларус-ка-радыё». 11.00 — «Фальклор-Радны». 11.30 — праграма радыёстанцыі «Сямейныя ра-ды» (ША). 12.00 — «Увясці ў кожны дом...». Суботнік радыё-сустрачкі па пісьмах і тэлефо-нах. 13.00 — «Дня вяр-нуць і навіну». Радны-часопіс. 13.30 — «Філатро-пскі». Хроніка міласэрных спра-ваў. 14.00 — «Чалавек». «Аўтамабі-ля». 14.15 — «Наша гасці-ня». Сустрачкі з пісьменнікам А. Рыбком. 15.15 — «Вяртанне да вытокаў». Аглед песняў за 1991 год. 17.30 — праграма «Спадчына». 18.00 — перада-вабаснога радыё. 19.20 — спі-вае Э. Пеллаеў. 19.45 — лі-чарныя казкі. 20.00 — «Дзень нашых жанчын». 20.30 — «Ві-чарныя зарыцы». 21.00 — «У суботу вечарам». Канцэртны праграма. 22.00 — «Наўдана-а-меламанам». 23.10 — «Навіны галасі». Канцэрт класічнай му-зыкі.

НА ДВОРЕ

7 лютага

Сёння ўдзень у заходніх ра-ёнах рэспублікі пройдзе вымі-ніні снег. Тэмпература паветра ў Віцебску і Магілёве — 3—4, у Мінску і Гомелі — 1—3 граду-сы морозу, у Брэсце ад 0 да 2 градусаў ніжэй нуля, у Гродна — каля 0.

У наступныя дзве сутак: 8 лютага па большай частцы та-рыторыі, 9-га нядзелі па рас-публіцыні снег. Тэмпература па-ветра ўвечар ад 0 да 5 градусаў морозу, удзень ад 2 градусаў морозу да 3-х цілі.

Уроўневы радыёмынны гаві-фон 6 лістапада складаў: у Мінску — 0,012, Віцебску — 0,013, Гомелі — 0,013, Брэсце — 0,010, Могілёве — 0,018 да 0,026, Магілёве — 0,026 мілі-рентгена ў гадзіну. Натуральны радыёактыўны гаві-фон на тэ-рыторыі рэспублікі заахваліцца ў межах ад 0,010 да 0,020 мілі-рентгена ў гадзіну.

Л. САНКЕВІЧ,
ІНЖЫНЕР-СІНОПТЫК.

АЛІМПІЙСКІ АЛЬБЕРВІЛЬ: ПАСЛАНЦЫ БЕЛАРУСІ

Іх тады накатаў каляя не ўмяшчаецца ў прывычным жыццёвым рамак. Лепшыя дні свайго жыцця яны праводзяць у гасцінцы, на спартыўных базках, вандроўчы з адной кропкі павяшты ў другую. Дамой з'яўляюцца

на месцы, не больш, каб не забыць, як выглядаюць родныя месцы, бацька, маці, завуць суседзяў. Потым эню — аэрапорты, аўтавазкі, трэніровачныя трасы стадыёнаў.

БІЯТЛІСТЫ, які і іх калегі па зімовых спар-тыўных дысцыплінах, ка-лясці ў пошуках снега, бадай, часцей, чым спорт-смены летніх відаў спорту. Асабліва дацтваецца беларускім зімовым дружнам. Чудовы спорткомплекс у Раўбачах, які прыгодны для турніраў і збо-раў любога рангу, пастаянна застаецца свабодным. 3-га мят-кай зімы, якая то адорвае вя-

помніць пра сябе месцам у пер-шай дзесяці. Што ён і зрабіў. Да цяперашняга сезона Аляк-сандар лічыўся майстрам самай цяжкай, 20-кіламетровай гонкі, якая, акрамя лыжнага хода, уключае ў сябе і стрэльбу на чатырох агнявых рубах.

І на чэмпіянаце свету ў Лах-ці, дзе ён быў другім, і ў кы-мандных гонках Папоў з вялі-ким поспехам спраўляўся з гэ-тай складанай, патрабуючай

Брыльянт на снезе

лікім снегам, то пралівае слёзы цёплым дажджом, прад-стаўнікі зімовых відаў мінус-ца па буюму Саюзу, у пошу-ках прытулку.

Выступаў у Іжэўску, і не ад-новы, і Аляксандр Папоў, які пераходзіў дынамікаў з Мінскай вобласці. Стартваў ён там і ў гэтым годзе, калі традыцыйны турнір па прызы «Іжэўскай ві-тоўка» стаў апошнім бар'ерам на шляху ў алімпійскі Альб-ервіль.

Дарчы, за тэніку саломкі-спаселі ўхвалілі яшчэ двое з «страляючых» лыжнікаў, якіх будучы прадстаўніц у Альб-ервілі нашы рэспублікі. Святлана Парамыгіна з Наваполацка, па-ездка якой у алімпійскую ста-ліцу была пад вялікім пытан-нем, выйграла 15-кіламетровую гонку і заахваліла падтрымку трэнеру зборнай. Яўген Радзь-кін, які сабраўся разам з трэ-нерам пераехаць з Екацярын-бурга ў Мінск, але з-за вялікіх прэтэнзій апошняга толькі сам паспеў прапісацца ў інтэрнаце БІФК і стаў студэнтам друго-га курса гэтага інстытута, пра-біўся ў лідэры на «вадзіцкай», атрымаў першы прыз і білет у Альбэервіль.

У гонар Папова «Іжэўская вітоўка» магла і не страціць. Яму аказалася дастаткова на-

«коўскай» выносілавісці трасаў, чым з 10-кіламетровым спрынт-чым. Праўда, на Алімпіядзе ў Калгары Аляксандр атрымаў залатую ўзнагароду за стафе-ту 4х10 км. Але гэта вялікае выключэнне з правіла, якім са-мо правіла.

Гэтай зімой, на адным з пер-шых этапаў Кубка свету, Па-поў некалькіх з'явіўся на стар-це спрынтэрскай гонкі і такса-ма некалькіх пераадолеў яе з лепшым часам дня. Многія па-лічылі гэту перамогу выпадко-ва. Але атрымаўся так, што на апошні перад Альбэер-вілі нашы рэспублікі. Святлана Парамыгіна з Наваполацка, па-ездка якой у алімпійскую ста-ліцу была пад вялікім пытан-нем, выйграла 15-кіламетровую гонку і заахваліла падтрымку трэнеру зборнай. Яўген Радзь-кін, які сабраўся разам з трэ-нерам пераехаць з Екацярын-бурга ў Мінск, але з-за вялікіх прэтэнзій апошняга толькі сам паспеў прапісацца ў інтэрнаце БІФК і стаў студэнтам друго-га курса гэтага інстытута, пра-біўся ў лідэры на «вадзіцкай», атрымаў першы прыз і білет у Альбэервіль.

У гонар Папова «Іжэўская вітоўка» магла і не страціць. Яму аказалася дастаткова на-

«коўскай» выносілавісці трасаў, чым з 10-кіламетровым спрынт-чым. Праўда, на Алімпіядзе ў Калгары Аляксандр атрымаў залатую ўзнагароду за стафе-ту 4х10 км. Але гэта вялікае выключэнне з правіла, якім са-мо правіла.

Аказаўся, што ў трэнеры і вучня многа агульнага. Пры-чыны, Капшукіў для Папова не толькі настаўнік, але і старэй-шы сябар, які мае, нягледзячы на ўзрост, тая ж інтэрэс.

І вось разам яны вывелі адзіную, бадай, формулу поспеху: усе дробныя, непатрэбны, пераходзячыя высока-му выніку пытанні адкінуць, а накіраваны на максі-мум магчымых у спорце. Па па-лічках быў раскладзены кожны крок да чэмпіянскага медалю.

Але учучы не заўважыў, што гаварыў настаўнік. Асабі-ва на канцы таго, што датычыла трэніровак. Пакоўскі старанне ў Папова ў крыві, прынавоны трэнеру зрабіць перапынак ён стараўся прапусьціць міма ву-шэй.

Расплата наступіла для ста-раннага вучня нечаканна. Пера-грузкі настолькі вывелі яго з раўнавагі: і фізічнай, і мараль-най, што прыйшлося звярнуцца

Папоў пачынаў займацца біа-

да ўрачоў і нават пайсці за ку-ліс.

Папова ўсё ж пакінуў у зборнай, але вызначальным для яго аказаўся чэмпіянат свету ў Лахці. Да апошняга дня ў муж-чынскай зборнай СССР была бледная копія некалькіх магут-ных, усё змятаючай на сваім шляху дружнай. А тут толькі «бронза» ў сваім каронным ві-дзе — эстафетнай гонцы 4х10 км.

20-кіламетровай дыстанцыя, на якой трэнеры выставілі Аляксандра Папова, які сядзеў да апошняга дня ў запасе, ма-гла вырашыць лёс не толькі на-шага біятліста, але і настаў-ніка зборнай. Аляксандр не выйграў бітвы за «золата»: ён стаў на «беластае гонару сту-пенявай ніжэй пераможцы. Але, заахваліўшы сёрабэр, самую салідную ў сваёй спартыўнай кар'еры індывідуальную ўзна-гароду, ён падставіў плячо пад награвачны развалішчы некалькіх неспраможных калектываў.

Але не будзем лічыць з Па-пова партнёр нейкага суперме-на, якім мірскіх жыццё збы-шло бокам. Не, ён усе і ў ба-ры пасядаецца, і выпіць, нату-ральна, у меру, не перад спа-борніцтвамі, і патанцаваць да ўладу.

Праўда, цяпер ён больш стро-гі да свайго асабістага жыцця. Нядаўна разам з Наталляй Ле-бедзевай, двухразовай віцэ-чэмпіёнкай Еўропы па фігурнаму катанню, вырашылі пажніцка. Сустракаюцца, аднак, яны не часцей, чым раней. І, як праві-ла, у гасцінцы. А татальна трэ-ніруюцца ў Екацярынбургу, ры-хтуюцца да чэмпіянату ветэра-наў, Аляксандр жа раз'язджае па гарадах... А сустракаюцца маладажонка, як правіла, у Мін-ску.

Вось, бадай, і ўсё пра Папо-ва, алімпійскага чэмпіёна, лідэ-ра та сусветных чэмпіянатаў. Сам жа ён лічыць, што ўсё ў спорце ад таленавітасці, ад та-го, што закладзена ў дзіцстве. Ну, а далей — праца і толь-кі праца. Без неі адзіны брыль-янт доўга ззяць не будзе. Па-цяжне, замучыцца, і толькі шлі-фоўка дапаможа зрабіць грані танчэй і дагваечней. Так яно і ў спорце.

Міхал ДУБЦІК.

Фота Д. ЦЕРАХАВА.

Галоўны рэдактар
У. Б. НАРКЕВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі
Беларусь, Савет Міністраў
Рэспублікі Беларусь, калектыву
рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, г. Мінск, праспект
Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 32-51-05, аддэ-
ла пільнага — 32-04-52, 32-41-92, навін — 32-15-02,
даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-35-91.

ПА НУМЕРУ ДЗЯЖУРЫЛІ:
адказны сакратар Уладзімір
Андрэевіч, намеснік адказнага
сакратара Яўген Ляхавіч, стар-
шы карэктар Ала Сабалеўская.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць
адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Іх перакладчы не заахваліць спадчыню з ме-
равамі рэдакцыі.

Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўсту-
паць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Бела-
рускі Дом друку»
Тыраж 81.050, індэкс 63850.
Зак. № 27.
Выдавецтва 250 разоў на год.
Нумар падпісчыцы ў 21,05.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ХАТНЯЯ СПАРТЗАЛА ГІМНАСТЫЧНАЯ СЦЕНКА У КВАТЭРЫ

Займацца на такой сцен-цы карысна не толькі дзе-цям, але і тым, хто ў сілу сваёй прафесіі большую частку працоўнага дня сядзіць.

Сценка складаецца з дзвюх драўляных стоек, 14 запорных укладшай, збо-ральных з шпёркага дрэва, 7 металічных перакладзін

(кавалкаў труб), шрубаву для прымацавання стоек да дзвярных вушкаў. Усе раз-меры і вузлы паказаны на чарчэжках.

Гібы і дзіркі для шру-баў у стойках размяшча-юцца па шаблону і робяцца адначасова ў дзвюх стой-ках, пакладзеных адна на адну.

Запорныя укладшай ма-юць авальную форму і за-мацоўваюцца на канцах пе-ракладзін на калі. Каб па-высіць надзейнасць маца-вання ўкладшай, лепш іх паверхню абабіць тонкай бляшчэкай. Раскрой кавал-ка бляшчэкі трэба зрабіць на каліцы, а потым пера-несці на кавалак паперы.

Пасля аканачэння занят-каў на сценцы перакладзін разам з укладшай адмаўляюцца, а запорныя стойкі застанюцца прымаца-ванымі для дзвярных вуш-каў.

РЫВАЦКІЯ ЗГАДКІ

Гэта снасць для палыва-ня за драбнейшай рыбай кампанакта, лёгка збрана-ца і разбіраецца, без цяж-касцей устанавіваецца пры любым стане снежнага по-крыва. Акрамя таго, яна за-мяняе лунку і доўгі час застэрагае яе ад замарза-ня (гл. мал.).